

Nr 264.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld; given Stockholms slott den 21 april 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 april 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga om fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att vid anfordran inlösa av banken utgivna sedlar med guld efter deras lydelse och anför därvid:

I överensstämmelse med beslut av föregående års riksdag medgav Kungl. Maj:t genom kungörelse den 27 maj 1938 (nr 195), att riksbanken finge för tiden från och med den 1 juni 1938 till och med den 31 maj 1939 vara fritagen från skyldigheten att vid anfordran inlösa av banken utgivna sed-

lar med guld efter deras lydelse, med rätt dock för riksbanken att, om förhållandena därtill gåve anledning, före utgången av nämnda tid återupptaga inlösningsen av bankens sedlar.

I skrivelse den 30 mars 1939 ha *fullmäktige i riksbanken* hemställt om fortsatt befrielse från inlösningskyldigheten till och med den 31 maj 1940. Fullmäktige anföra:

Det program för penningpolitiken, som fastställts av statsmakterna, bör enligt fullmäktiges mening gälla även i fortsättningen. Grundtanken i detta program är att en viss stabilitet i prisnivån bör vara det mål, som i första hand bör eftersträvas.

Med hänsyn till riskerna i det nuvarande politiska och ekonomiska världsläget böra enligt fullmäktiges mening de olika möjligheter att påverka utvecklingen på den svenska penningmarknaden, som ställdes till förfogande genom statsmakternas beslut åren 1937 och 1938, även i fortsättningen finnas tillgängliga. I skrivelser denna dag hava fullmäktige därför hemställt dels att lagen den 4 juni 1937 (nr 305) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv måtte erhålla förlängd giltighet, dels att fullmäktige i riksgäldskontoret ville göra framställning hos riksdagens bankoutskott om föriängning av gällande bemyndigande att till riksbankens förfogande ställa skattkammarväxlar m. m.

Genom beslut av 1938 års riksdag fritogs riksbanken för tiden till och med den 31 maj 1939 från skyldigheten att vid anfordran inlösa av banken utgivna sedlar med guld efter deras lydelse. Under rådande förhållanden är fortsatt befrielse från denna skyldighet erforderlig.

Åberopande det ovan anförda få fullmäktige hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att riksbanken för tiden från och med den 1 juni 1939 till och med den 31 maj 1940 måtte befrias från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld efter deras lydelse, med rätt dock för riksbanken att, om förhållandena därtill giva anledning, före utgången av nämnda tid återupptaga inlösningsen av bankens sedlar.

Fullmäktige i riksgäldskontoret, vilka beretts tillfälle att yttra sig i ärendet, ha förklarat sig icke ha något att erinra mot bifall till bankofullmäktiges framställning.

Då en suspension av riksbankens skyldighet att inlösa av banken utgivna sedlar med guld är grundläggande för den gestaltning av det svenska penningväsendet och av penningpolitiken, som under en följd av år ägt bestånd och nu i viktiga avseenden stabiliserat sig, tillstyrker jag bifall till bankofullmäktiges framställning. Skulle krig eller krigsfara inträda, bliva vissa modifikationer i den svenska valutapolitiken otvivelaktigt erforderliga. Jag hänvisar härutinnan till vad jag anförut vid anmälan av förslag till beredskapslagar angående valutareglering och fastställande av maximipriser.

Med åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att riksbanken må för tiden från och med den 1 juni 1939 till och med den 31 maj 1940 vara fritagen från skyldigheten att vid anfordran inlösa av banken utgivna sedlar

med guld efter deras lydelse, med rätt dock för riksbanken att, om förhållandena därtill giva anledning, före utgången av nämnda tid återupptaga inlösningen av bankens sedlar.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

G. MacDowall-Pihlström.
